

ส่วนที่ ๔

การติดตามและประเมินผล

๔.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้ คะแนน ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนา ท้องถิ่นสี่ปี ประกอบด้วย

๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๒๐ คะแนน
๒. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ ๒๐ คะแนน
๓. ยุทธศาสตร์ ๖๐ คะแนน ประกอบด้วย
 - (๑) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑๐ คะแนน
 - (๒) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ๑๐ คะแนน
 - (๓) ยุทธศาสตร์จังหวัด ๑๐ คะแนน
 - (๔) วิสัยทัศน์ ๕ คะแนน
 - (๕) กลยุทธ์ ๕ คะแนน

- (๖) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ ๕ คะแนน

- (๗) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ ๕ คะแนน

- (๘) แผนงาน ๕ คะแนน

- (๙) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ๕ คะแนน

คะแนนรวม ๑๐๐ คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนา

กรอบในการติดตามและประเมินผล ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ ๘๐

ประเด็นการพิจารณา	คะแนน
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒๐
๒. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	๑๕
๓. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย	๖๕
๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑๐
๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	๑๐
๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด	๑๐
๓.๔ วิสัยทัศน์	๕
๓.๕ กลยุทธ์	๕
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	๕
๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์	๕
๓.๘ แผนงาน	๕
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	๕
รวม	๑๐๐

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านกายภาพ เช่น ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ ลักษณะของดิน ลักษณะของแหล่งน้ำ ลักษณะของไม้/ป่าไม้ ฯลฯ ด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ	๒๐ (๓)	
	(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับด้านการเมือง/การปกครอง เช่น เขตการปกครอง การเลือกตั้ง ฯลฯ ประชากร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากรและช่วงอายุและจำนวนประชากร ฯลฯ	(๒)	
	(๓) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข อาชญากรรม ยาเสพติด การสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ	(๒)	
	(๔) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบการบริการพื้นฐาน เช่น การคมนาคมขนส่ง การไฟฟ้า การประปา โทรศัพท์ ฯลฯ	(๒)	
	(๕) ข้อมูลเกี่ยวกับระบบเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การปศุสัตว์ การบริการ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ แรงงาน ฯลฯ และเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)	(๒)	
	(๖) ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม เช่น การนับถือศาสนา ประเพณีและงานประจำปี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ฯลฯ และอื่นๆ	(๒)	
	(๗) ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ เช่น น้ำ ป่าไม้ ภูเขา คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ	(๒)	
	(๘) การสำรวจและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือการใช้ข้อมูล จปฐ	(๒)	
	(๙) การประชุมประชาคมท้องถิ่น รูปแบบ วิธีการ และการดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่น โดยใช้กระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหา ปรีกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ไขปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๓)	
	๒. การวิเคราะห์สภาพการณ์และศักยภาพ	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ (๑) การวิเคราะห์ที่ครอบคลุมความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น รวมถึงความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๒๐ (๕)
(๒) การวิเคราะห์การใช้ผังเมืองรวมหรือผังเมืองเฉพาะและการบังคับใช้ผลของการบังคับใช้ สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น		(๓)	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๒. การวิเคราะห์ สภาวการณ์และศักยภาพ	(๓) การวิเคราะห์ทางสังคม เช่น ด้านแรงงาน การศึกษา สาธารณสุข ความยากจน อาชญากรรม ปัญหาเสพติด เทคโนโลยี จารีต ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น	(๓)	
	(๔) การวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านรายได้ครัวเรือน การส่งเสริมอาชีพ กลุ่มอาชีพ กลุ่มทางสังคม การพัฒนาอาชีพและกลุ่มต่างๆ สภาพทางเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ทั่วไป เป็นต้น	(๓)	
	(๕) การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม พื้นที่สีเขียว ธรรมชาติต่างๆ ทางภูมิศาสตร์ กระบวนการหรือสิ่งที่เกิดขึ้น การประดิษฐ์ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา	(๓)	
	(๖) ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น ด้วยเทคนิค SWOT Analysis ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานได้แก่ S-Strength (จุดแข็ง) W-Weakness (จุดอ่อน) O-Opportunity (โอกาส) และ T-Threat (อุปสรรค)	(๓)	
๓. ยุทธศาสตร์ ๓.๑ ยุทธศาสตร์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น ประเด็นปัญหาการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเชื่อมโยงหลักพระราชบัญญัติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐	๖๐ (๑๐)	
	สอดคล้องและเชื่อมโยงกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และยุทธศาสตร์จังหวัด และเชื่อมโยงหลักพระราชบัญญัติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ Thailand ๔.๐		(๑๐)
	สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน นโยบาย/ยุทธศาสตร์ คสช. และนโยบายรัฐบาลหลักพระราชบัญญัติ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และ Thailand ๔.๐		(๑๐)
๓.๒ ยุทธศาสตร์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต จังหวัด			
๓.๓ ยุทธศาสตร์จังหวัด			
๓. ยุทธศาสตร์ (ต่อ) ๓.๔ วิสัยทัศน์	วิสัยทัศน์ ซึ่งมีลักษณะแสดงสถานภาพที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะเป็นหรือบรรลุถึงอนาคตอย่างชัดเจน สอดคล้องกับโอกาสและศักยภาพที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสัมพันธ์กับโครงการพัฒนาท้องถิ่น	(๕)	
	แสดงให้เห็นช่องทาง วิธีการ ภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ หรือแสดงให้เห็นถึงความชัดเจนในสิ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น	(๕)	
๓.๖ เป้าประสงค์ของแต่ละ ประเด็นกลยุทธ์ ๓.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ๓.๘ แผนงาน	เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องและสนับสนุนต่อกยุทธ์ที่จะเกิดขึ้น มุ่งหมายสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ชัดเจน	(๕)	
	ความมุ่งมั่นอันแน่วแน่ในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเกิดจากศักยภาพของพื้นที่จริง ที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จทางยุทธศาสตร์	(๕)	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๓.๘ แผนงาน	แผนงานหรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต กำหนดจุดมุ่งหมายในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือแผนงานที่เกิดจากเป้าประสงค์ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์ จุดยืนทางยุทธศาสตร์และยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความชัดเจนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยระบุแผนงานและความเชื่อมโยงดังกล่าว	(๕)	
๓.๙ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	ความเชื่อมโยงองค์รวมที่นำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดผลผลิต/โครงการจากแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ Thailand ๔.๐ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดและยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

หมายเหตุ: ๑. คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ประเมินผลจาก เอกสาร รายงาน แบบสอบถามฯ ที่เกี่ยวข้อง
 ๒. คณะกรรมการติดตามและประเมินผล สามารถนำประเด็นการพิจารณาและรายละเอียดหลักเกณฑ์ไปเป็นกรอบในการจัดทำแนวทาง วิธีการประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีได้

๔.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ

กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๒๙ กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา และดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการติดตามและประเมินผลความสำเร็จและความสอดคล้องของแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการตามแผนการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่สอดคล้องกับพันธกิจซึ่งสามารถนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหรือไม่ และโครงการพัฒนานั้นประสบความสำเร็จตามกรอบการประเมินผลในระดับใด

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีและประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ดังนี้

๑.๑ การกำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการ ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา อาจกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ดังนี้

(๑)ความสอดคล้อง (Relevance) ของยุทธศาสตร์ แผน และกลยุทธ์ที่กำหนด
(๒)ความเพียงพอ (Adequacy) ของทรัพยากรเพื่อการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงาน
(๓)ความก้าวหน้า (Progress) กิจกรรมที่กำหนดไว้ตามแผน โดยมีการติดตามผล (Monitoring)

(๔)ประสิทธิภาพ (Efficiency) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตกับทรัพยากรที่ใช้โดยมีการประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)

(๕)ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นการศึกษาผลที่ได้รับ (Effect)

(๖)ผลลัพธ์และผลผลิต (Outcome and Output) เป็นการศึกษาผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำกิจกรรมที่มีต่อกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับบริการ และการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม

(๗) การประเมินผลกระทบ เป็นการศึกษาผลที่ได้รับรวมยอด (Overall Effect)

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจนำแนวทางทั้งหมดที่กำหนดมาใช้หรืออาจเลือกใช้ในบางแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีได้ โดยอย่างน้อยต้องสามารถประเมินความสอดคล้องและสามารถวัดความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจะพิจารณา

๑.๒ การกำหนด กรอบ แนวทาง และวิธีการในการติดตามและประเมินผลโครงการ ตามแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี อาจกำหนดแนวทาง ดังนี้

(๑)การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) หรือ การประเมินประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation)

(๒)การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) หรือ การประเมินประสิทธิภาพ (Effectiveness Evaluation)

(๓)การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

ขั้นตอนที่ ๒ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๓ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผล ได้ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนการดำเนินงานจนสิ้นสุดโครงการ

ขั้นตอนที่ ๔ รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี ต่อผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด พร้อมการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ โดยทั่วกันอย่างน้อยปีละสองครั้ง

ขั้นตอนที่ ๕ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในรายงานติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี และโครงการพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นท้องถิ่นและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดได้

บทสรุปและแนวทางปฏิบัติตามกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผลที่ปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่นประจำปี

กำหนดแนวทางการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การติดตามและประเมินผลมีความจำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ทั้งในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล และอาจรวมถึงอำเภอและจังหวัดด้วย เพราะว่าหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล/องค์กร/หน่วยงานต่างๆ ล้วนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับสิ่งแวดล้อมภายใต้สังคมที่เป็นทั้งระบบเปิดมากกว่าระบบปิดในปัจจุบัน

๑.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เป็นการตรวจสอบ ประเมิน และกรองปัจจัยหรือข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีผลกระทบต่อท้องถิ่น เช่น สภาพเศรษฐกิจ เทคโนโลยี การเมือง กฎหมาย สังคม การวิเคราะห์สภาพภายนอกนี้ เป็นการระบุถึงโอกาสและอุปสรรคที่จะต้องดำเนินการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๑.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เป็นการตรวจสอบ ประเมิน และกรองปัจจัยหรือข้อมูลจากสภาพภายในท้องถิ่น ปัจจัยใดเป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะแสวงหาโอกาสการพัฒนาและหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ซึ่งการติดตามและประเมินผลโดยกำหนดให้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน สามารถทำได้หลายแนวทาง เช่น

๑) การวิเคราะห์ห่วงโซ่แห่งคุณค่าภายในท้องถิ่น (Value-Chain Analysis) ห่วงโซ่แห่งคุณค่านี้ เป็นการเชื่อมโยงของกิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ที่สร้างคุณค่าด้านการพัฒนาหลายมิติ

๒) การวิเคราะห์ปัจจัยภายในตามสายงาน (Scanning Functional Resources) เป็นการวิเคราะห์ตรวจสอบ ติดตามองค์กรส่วนท้องถิ่นเพื่อวิเคราะห์ถึงจุดแข็งและจุดอ่อน ไม่ว่าจะเป็นสำนักงานปลัด ส่วนการคลังหรือกองคลัง ส่วนโยธาหรือกองช่าง กองการศึกษา เป็นต้น

ระเบียบ วิธีการและเครื่องมือในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบ วิธีการติดตามและประเมินผล วิธีการในการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ ซึ่งจะต้องกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล กำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๒ ประการ ดังนี้

ระเบียบ ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ระเบียบวิธีการในการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์การพัฒนา ควรมีองค์ประกอบใหญ่ๆ ที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑) ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล อันได้แก่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ผู้รับผิดชอบแผนพัฒนา ประชาชนในท้องถิ่น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นนั้นๆ

๒) เครื่องมือ อันได้แก่ เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือสิ่งที่ใช้เป็นสื่อสำหรับการติดตามและประเมินผล เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดขึ้นซึ่งมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ มีความจำเป็นและสำคัญในการนำมาหาค่าและผลของประโยชน์ที่ได้รับจากแผนยุทธศาสตร์ อาจเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบวัดความรู้ แบบบันทึก การหาผลสัมฤทธิ์โดยรูปแบบต่างๆที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นนั้นๆ

๓) กรรมวิธี อันได้แก่ วิธีการที่จะดำเนินการติดตามผลและประเมินผล จะต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เอกสารการเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างต่างๆ มีอยู่จริงหรือไม่ สภาพของทรัพย์สินนั้นเป็นเช่นไร เป็นต้น ซึ่งการกำหนดวิธีการเช่นนี้ต้อง มีการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล (Data analysis) ด้วย

ระเบียบวิธีการในการติดตามและประเมินผล จะต้องบรรยายวิธีการโดยรวม บอกว่าเป็นการติดตามและประเมินผลที่ไหน กลุ่มประชากรเป็นใคร ใช้เครื่องมืออะไร บอกถึงขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปข้อมูลผลของการติดตามและประเมินผลให้ภาพรวมโดยบอกได้ว่าอะไร เป็นอย่างไร ปัญหาของแผนพัฒนาคืออะไร ตั้งข้อสังเกตอย่างไร

วิธีในการติดตามและประเมินผล

๑) การออกแบบการติดตามและประเมินผล เป็นการวางโครงการเฉพาะ (Structure) ของการวางแผนพัฒนาหนึ่งๆ และแนวทางการดำเนินการติดตามและประเมินผลแผน (plan) เพื่อให้สามารถตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การออกแบบเพื่อการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนามีเป้าหมายเพื่อ

- มุ่งตอบปัญหาการติดตามและประเมินผลได้อย่างตรงประเด็น
- อธิบายหรือควบคุมความผันแปรของยุทธศาสตร์ที่เกิดขึ้นได้

การออกแบบการติดตามและประเมินผลแผน เป็นเสมือนการที่สถาปนิกวางผังหรือรูปแบบของบ้านโดยรวมก่อนที่จะดำเนินการในรายละเอียดอื่นๆ ต่อไป ดังนั้น การออกแบบการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์จึงต้องมาก่อนการวางแผนปฏิบัติงาน (work plan) ก่อนการลงพื้นที่จริงการออกแบบการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์จึงเป็นการกำหนดกรอบโดยรวมของงานติดตามแผนงาน โครงการ กิจกรรมต่างๆ ด้วย โดยต้องกำหนดประเด็นปัญหา การวางกรอบของผลกระทบ ตัวแปร การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล

๒) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ การเก็บข้อมูลจึงเป็นส่วนหนึ่งของการแสวงหาข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ความจริงในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ตลอดจนการใช้สถิติเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเพื่อสรุปประเด็นปัญหา แนวทางต่างๆ ที่เกิดขึ้น การเก็บรวบรวมข้อมูลถือได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการค้นคว้าหาคำตอบ เนื่องจากถ้าได้ข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือหรือเป็นข้อมูลที่ไม่มีคุณภาพ ย่อมส่งผลกระทบต่อ การแปลความหมายและการสรุปผล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสำรวจ (survey) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกหรือทะเบียนที่มีผู้จัดทำไว้แล้ว หรืออาจเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลต้องจดบันทึก (record) สังเกต (observe) หรือวัด (measure) โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องดำเนินการในพื้นที่จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของเจ้าหน้าที่/บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นข้อมูลที่มีอยู่ตามธรรมชาติ พฤติกรรม ความต้องการ ซึ่งศึกษาได้โดยวิธีการสังเกตและสามารถวัดได้

กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล เครื่องมือในการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย การทดสอบและการวัด การสัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจ และเอกสาร

- **การทดสอบและการวัด (Tests & Measurements)** วิธีการนี้จะทำการทดสอบและวัดผล เพื่อดูระดับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงแบบทดสอบต่างๆ การประเมินการปฏิบัติงาน และแนวทางการวัด

- **การสัมภาษณ์ (Interviews)** อาจเป็นการสัมภาษณ์เดี่ยว หรือกลุ่มก็ได้ การสัมภาษณ์เป็นการยืนยันว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้ได้รับผลกระทบมีความเกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบในระดับใด คณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องกำหนดแนวทางในการสัมภาษณ์ด้วย โดยทั่วไปการสัมภาษณ์ถูกแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑) การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการหรือกึ่งทางการ (formal or semi-formal interview) ซึ่งใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structure interviews) ดำเนินการสัมภาษณ์ ๒) การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (informal interview) ซึ่งคล้ายๆกับการพูดสนทนาอย่างไม่เป็นพิธีรีตอง ไม่เคร่งครัดในขั้นตอน และลำดับของข้อความ การดำเนินการสัมภาษณ์มักมีเพียงแนวทางการสัมภาษณ์กว้างๆ ที่เป็นสาระสำคัญที่ต้องการ การให้ได้ข้อมูลการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ โดยวิธีการเชิงคุณภาพ ควรสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ๒ วิธี คือ

๑) การสนทนาตามธรรมชาติ (natural conversation) เป็นการสัมภาษณ์ในรูปแบบของการสนทนา ระหว่างคณะกรรมการติดตามและประเมินผลกับผู้ให้ข้อมูล เป็นการขอข้อมูลเพิ่มเติมหรือขอคำอธิบายเหตุผล

และผลของยุทธศาสตร์ที่ได้รับ การสัมภาษณ์แบบนี้นอกจากจะได้ข้อมูลแล้วยังเป็นการพัฒนาสัมพันธภาพที่ดี สร้างความเชื่อถือว่าไว้วางใจในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลอีกด้วย

๒) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เป็นการสนทนาซักถามผู้ให้ข้อมูลหลักบางคนใน หมู่บ้าน/ชุมชน เนื่องจากบุคคลนั้นมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นยุทธศาสตร์มากกว่าคนอื่นๆ มีประสบการณ์ ด้านการพัฒนาท้องถิ่น การวางแผน

- **การสังเกต (Observations)** คณะกรรมการติดตามและประเมินผลใช้การสังเกตเพื่อเฝ้าดูว่า กำลังเกิดอะไรขึ้น กับการพัฒนาท้องถิ่นต้องมีการบันทึกการสังเกต แนวทางในการสังเกต และกำหนดการ ดำเนินการสังเกต การสังเกต คือ การเฝ้าดูสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเอาใจใส่และละเอียดถี่ถ้วน โดยใช้ประสาทสัมผัส หลายอย่างพร้อม ๆ กัน ตาหู ฟัง ถ้าสิ่งนั้นสัมผัสได้ก็ต้องสัมผัส ในการเก็บข้อมูลเพื่อติดตามและประเมินผล ในเชิงคุณภาพนั้นการสังเกตจะกระทำควบคู่กับการจดบันทึก หรือบันทึกภาคสนาม การสนทนา และการ สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้าน สามารถนำมาวิเคราะห์หาความหมายและอธิบายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ กับสิ่งต่างๆ ในปรากฏการณ์ของยุทธศาสตร์ได้ การสังเกตในการติดตามและประเมินยุทธศาสตร์ในเชิงคุณภาพ สามารถแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่คณะกรรมการติดตาม และประเมินผลเข้าไปใช้ชีวิตร่วมกับบุคคล ชุมชน มีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งการสังเกตแบบมีส่วนร่วมนี้มีลักษณะ เด่น คือ ๑) มีเป้าหมายเพื่อการเข้าร่วมกิจกรรม และสังเกตกิจกรรมอย่างละเอียด ๒) มีความตระหนักถึงสิ่ง ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกิจกรรมนั้นให้ครอบคลุมมากที่สุด และชัดเจนมากที่สุด ๓) เอาใจใส่ต่อทุกอย่างที่เกิดขึ้น สังเกตให้กว้างขวางที่สุด ๔) ใช้ประสบการณ์ทั้งในฐานะคนในและคนนอกในเวลาเดียวกัน ๕) ทบทวน ย้อนหลังภายหลังจากการสังเกตในแต่ละวัน ๖) จดบันทึกอย่างละเอียด

๒) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant observation) หรือการสังเกตโดยตรง (Direct observation) เป็นการสังเกตบันทึกลักษณะทางกายภาพ โครงสร้าง และความสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคม หมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆ โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลไม่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่สังเกต และผู้อยู่ในกิจกรรมนั้นๆ ก็ไม่รู้ตัวว่าตนเองถูกสังเกต

- **การสำรวจ (surveys)** ในที่นี้หมายถึง การสำรวจเพื่อประเมินความคิดเห็น การรับรู้ ทัศนคติ ความพึงพอใจ ความต้องการของยุทธศาสตร์ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลจะต้องมีการบันทึกการ สำรวจ และทิศทางการสำรวจ

- **เอกสาร (Documents)** การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้เอกสาร ซึ่งเป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น สาเหตุของปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการกำหนดเป้าหมาย แนวทางการพัฒนา พันธกิจ และ วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ระเบียบ วิธีการติดตามและประเมินผลขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สิน

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๙ หมวด ๖ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ข้อ ๒๘, ข้อ ๒๙, ข้อ ๓๐ และข้อ ๓๑

ข้อ ๒๘ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการ อีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการตามข้อ ๒๘ ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ ๒๙ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปีทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ หรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดทำร่างข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอผู้บริหาร ท้องถิ่น

(๒) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

(๓) หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล

(๔) ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและ ประเมินผลรายงานผลการดำเนินการซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผล เพื่อประเมินผลการรายงานผล เสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการ พัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปีทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ ๓๑ เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมและเพื่อให้การบริหารงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล กระทรวงมหาดไทยอาจจัดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามความเหมาะสม วิธีในการติดตามและประเมินผล มีขั้นตอนการติดตามและประเมินผลดังนี้

๑. กำหนดกรอบ แนวทาง และวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สร้างและพัฒนาเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผล

๓. เสนอคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบแนวทาง วิธีการ และเครื่องมือสำหรับการติดตามและประเมินผล

๔. ประชุมชี้แจงแนวทาง วิธีการติดตามและประเมินผล ร่วมกับคณะผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดเตรียมข้อมูลสำหรับรองรับการประเมินก่อนลงพื้นที่จริง

๕. ลงพื้นที่สำหรับติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด

๖. ประชุมสำหรับการติดตามและประเมินผลกับคณะผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบ แนวทาง และวิธีการที่กำหนด

กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

ในการติดตามและประเมินผลโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองอ้อ กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามประเมินผล ดังนี้

๑. การใช้แบบสอบถาม
๒. การสัมภาษณ์
๓. การสังเกตหรือการสนทนากลุ่ม

แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นพิจารณา	คะแนน
๑. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	๑๐
๒. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	๑๐
๓. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	๑๐
๔. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	๑๐
๕. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	๖๐
๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(๕)
๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(๕)
๕.๓ เป้าหมาย(ผลผลิตของโครงการ)มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(๕)
๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	(๕)
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(๕)
๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	(๕)
๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(๕)
๕.๘ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ	(๕)
๕.๙ งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย(ผลผลิตของโครงการ)	(๕)
๕.๑๐ มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(๕)
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ	(๕)
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(๕)
รวมคะแนน	๑๐๐

แนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑.การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	เป็นการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand และ Trend ปัจจุบันและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ, ด้านสังคม, ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม)	๑๐	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๒. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ	๑) การควบคุมที่มีการใช้ตัวเลขต่างๆ เพื่อนำมาใช้วัดผลในเชิงปริมาณ เช่น การวัดจำนวนโครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ก็คือผลผลิตนั่นเองว่า เป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้หรือไม่จำนวนที่ดำเนินการจริงตามที่ได้ กำหนดไว้เท่าไร จำนวนที่ไม่สามารถดำเนินการได้มีจำนวนเท่าไร สามารถอธิบายได้ตามหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) ของการพัฒนา ท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการใน เชิงปริมาณ (Quantitative)	๑๐	
๓. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ	๑) การประเมินประสิทธิผลของแผนพัฒนาในเชิงคุณภาพคือการนำเอา เทคนิคต่างๆ มาใช้เพื่อวัดว่าภารกิจ โครงการ กิจกรรม งานต่างๆ ที่ ดำเนินการในพื้นที่นั้นๆ ตรงต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่และ เป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจหรือไม่ สิ่งของ วัสดุ ครุภัณฑ์ การดำเนินการต่างๆ มีสภาพหรือลักษณะถูกต้อง คงทน ถาวร สามารถใช้ได้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงาน ๒) วิเคราะห์ผลกระทบ/สิ่งที่กระทบ (Impact) โครงการที่ดำเนินการใน เชิงคุณภาพ (Qualitative)	๑๐	
๔. แผนงาน และยุทธศาสตร์การพัฒนา	๑) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่างๆ จนนำไปสู่การจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis)/Global Demand/Trend หรือหลักการบูรณาการ (Integration) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดต่อกัน ๒) วิเคราะห์แผนงาน งาน ที่เกิดจากด้านต่างๆ ที่สอดคล้องกับการแก้ไข ปัญหาความยากจน หลักปรัชญา	๑๐	
๕.โครงการพัฒนา	ควรประกอบด้วยข้อมูลดังนี้ เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตาม วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ชื่อโครงการมีความชัดเจน มุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไรในอนาคต	๖๐ (๕)	
๕.๑ ความชัดเจนของชื่อโครงการ	มีวัตถุประสงค์ชัดเจน (clear objective) โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการ สอดคล้องกับหลักการ และเหตุผล วิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีความ เป็นไปได้ชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเจาะจง	(๕)	
๕.๒ กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	สภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายต้อง ชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมายคืออะไร มีผลผลิต อย่างไร กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ดำเนินงาน และระยะเวลาดำเนินงาน อธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จะทำที่ไหน เริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบ ลงเมื่อไร ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง	(๕)	
๕.๓ เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจน นำ ไป สู่ ก า ร ต้ งงบประมาณได้ถูกต้อง			

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๕.๔ โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี	โครงการ หากกลุ่มเป้าหมายมีหลาย กลุ่ม ให้บอกชัดเจนไปว่าใครคือกลุ่มเป้าหมายหลัก ใครคือกลุ่มเป้าหมายรอง (๕) โครงการสอดคล้องกับ (๑) ความมั่นคง (๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (๖) การปรับสมดุลและ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	(๕)	
๕.๕ เป้าหมาย (ผลผลิต) ของโครงการ มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	โครงการมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดย (๑) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) ยึดคน เป็นศูนย์กลางการพัฒนา (๓) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๔) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ๒๕๗๙ (๕) ยึดหลักการนำไปสู่การ ปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ เป็นเป้าหมายระยะยาว ภายใต้แนวทางการพัฒนา (๑) การยกระดับ ศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง (๒) การพัฒนา ศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้าง สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ (๓) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม (๔) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง (๕) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (๖) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ	(๕)	
๕.๖ โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔.๐	โครงการมีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ Value-Based Economy หรือเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย นวัตกรรม ทำน้อย ได้มาก เช่น (๑) เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า โภคภัณฑ์ ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม (๒) เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วย ภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (๓) เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้น ภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่เติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิด สร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ	(๕)	
๕.๗ โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	โครงการพัฒนาท้องถิ่นมีความสอดคล้องกับหัวระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็น โครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไปด้วยกันกับยุทธศาสตร์จังหวัดที่ได้ กำหนดขึ้นที่เป็นปัจจุบัน	(๕)	
๕.๘ โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ	เป็นโครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการ เป็นโครงการต่อยอดและขยายได้ เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่ จะให้ท้องถิ่นมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วย การพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น	(๕)	

ประเด็นพิจารณา	รายละเอียดหลักเกณฑ์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๕.๙ งบประมาณ มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณโครงการพัฒนาจะต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการ ในการ จัดทำโครงการได้แก่ (๑) ความประหยัด (Economy) (๒) ความมี ประสิทธิภาพ (Efficiency) (๓) ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) (๔) ความยุติธรรม(Equity) (๕) ความโปร่งใส (Transparency)	(๕)	
๕.๑๐ มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	การประมาณการราคาเพื่อการพัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการ ถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่น มีความโปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์ มี	(๕)	
๕.๑๑ มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ	มีการกำหนดดัชนีชี้วัดผลงาน (Key Performance Indicator : KPI) ที่ สามารถวัดได้ (measurable) ใช้บอกประสิทธิผล (effectiveness) ใช้บอกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การกำหนดร้อยละ การกำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดขึ้นที่สิ่ง ที่ได้รับ (การคาดการณ์ ค่าว่าจะ ได้รับ)	(๕)	
๕.๑๒ ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตามโครงการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือมากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ ควรคำนึงถึง (๑) มีความเป็นไปได้และมีความเฉพาะเจาะจง ในการ ดำเนินงานตามโครงการ (๒) วัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้ (๓) ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุด และสามารถปฏิบัติได้ (๔) เป็นเหตุเป็นผล สอดคล้องกับความเป็นจริง (๕) ส่งผลต่อการบ่งบอกเวลาได้	(๕)	
รวมคะแนน		๑๐๐	

๔.๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

การวัดผลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

๑. การพัฒนาด้านส่งเสริมการศึกษา ในการพัฒนาด้านการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เด็กได้รับการศึกษาภาคบังคับทุกคน เด็กก่อนเกณฑ์และเด็กนักเรียนทุกคนได้รับอาหารที่เพียงพอ มีสุขภาพและ พัฒนาการทางการเรียนการสอนที่ดี ซึ่งจะส่งผลให้ชุมชนในอนาคตสามารถเรียนรู้ได้เท่าทันและปรับตัวได้ ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกยุคโลกาภิวัตน์

๒. การพัฒนาเส้นทางคมนาคมทำให้มีระบบการคมนาคมที่สะดวกได้มาตรฐาน การก่อสร้างและปรับปรุงถนน ทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจรไปมาเพิ่มขึ้น เกษตรกรสามารถเดินทางไปทำการเกษตรได้อย่างสะดวกและรวดเร็วขึ้น

๓. การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ เช่น การขุดลอกคลอง สระน้ำ และ รวางระบายน้ำ ทำให้เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรได้มากขึ้น มีน้ำสำหรับทำการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น ประชาชนได้รับประโยชน์จากการขุดลอกคลองการสร้างท่อลอดเหลี่ยม ทำให้มีน้ำใช้อุปโภค บริโภค และน้ำใช้เพื่อการเกษตรในฤดูแล้ง และสามารถบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนปัญหาน้ำท่วมในฤดูน้ำหลาก

๔. ประชาชนมีแหล่งน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาด เนื่องจากมีการปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้านให้มีแหล่งน้ำที่สะอาดในการใช้อุปโภคและบริโภคตลอดปี

๕. ประชาชนได้รับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเมื่อเกิดภัยต่าง ๆ ทำให้สามารถบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนในเบื้องต้นของประชาชนได้

๖. มีการส่งเสริมด้านสวัสดิการสังคม ให้แก่คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้ป่วยเอดส์ ทำให้บุคคลดังกล่าวได้รับการดูแล มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔.๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

๔.๔.๑ ผลกระทบนำไปสู่ออนาคต

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองแม่ลาย ต้องให้ความรู้แก่เกษตรกรให้มีการบำรุงดินปรับปรุงดินอย่างมากถึงจะแก้ไขได้และแนวโน้มผลผลิตจะลดลงและรายได้ลดลงเรื่อยๆ ยังไม่มีมาตรการแก้ไข_และต้องเตรียมแผนสำรองในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในอนาคต

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองแม่ลาย จำเป็นต้องสร้างศูนย์พัฒนาและส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนเพื่อให้ความรู้ทักษะและเพิ่มทางเลือกอาชีพให้เกษตรกร ต้องให้ความรู้ และเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มความรู้ความชำนาญ ฝึกการวางแผน การบริหารจัดการ ฯลฯ

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองแม่ลาย จำเป็นต้องเข้ามาส่งเสริมช่วยเหลือโดยเฉพาะสินค้าที่ตลาดมีความต้องการสูง โดยการจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตเพื่อหาผู้มีรถมารับจ้างรถบรรทุกของไปขาย ฯลฯยังคงมีลักษณะเช่นนี้ไปอีกนาน หากไม่มีกิจกรรมการผลิตที่หลากหลายเพิ่มขึ้น ต้องจัดทำแผนพัฒนาเพื่อรองรับปัญหาที่เกิดในอนาคต เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลคลองแม่ลาย คาดว่าในอนาคตน้ำในดินจะลดลง ระดับลึกไปเรื่อยๆ ต้องขุดบ่อตาม และอาจไม่เพียงพอกับภาคเกษตร การอุปโภคและบริโภค ต้องพัฒนาकुคลองชลประทานและป้องกันสนิมเหล็กด้วยการปรับปรุงดิน และเตรียมแผนพัฒนาในการหาแหล่งน้ำเพื่อมาพัฒนาและต่อยอด

๔.๔.๒ ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ผลการพัฒนา

๑. ควรมีระบบติดตามประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และนำผลมาวิเคราะห์ มาปรับปรุงคุณภาพการพัฒนาและบริหารงาน

๒. ควรมีการประเมินผลกิจกรรมความร่วมมือกับองค์กรภายนอก ทุกกิจกรรมและมีการกระตุ้นให้มีการจัดทำแผนการปรับปรุงการมีส่วนร่วมของบุคคลและองค์กรภายนอกอย่างต่อเนื่อง

๓. ควรปรับแผนอัตรากำลังให้เกิดความสมดุลในการบริหารงาน

๔. ควรกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ค่าเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อการติดตามและประเมินผล